

DOCTORAL STUDY PROGRAMME IN ADDICTOLOGY

DOKTORSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM ADIKTOLOGIE

Dear readers,

A bachelor's degree study programme in addictology has existed at the 1st Faculty of Medicine of Charles University in Prague (the 1st Faculty of Medicine) since 2005. The master's programme was introduced in 2008. At both academic levels, full-time and part-time formats are available. A doctoral study programme in addictology (specialisation in healthcare), also on a full-time and part-time basis, was accredited in 2012 (this accreditation also applied to its English variant, which makes the programme accessible to foreign students). The first postgraduate students enrolled for the 2012/2013 academic year. At the moment, three years after it was launched, there are 13 students enrolled in the programme and they are supervised by five trainers.

Based on good clinical practice, which dates back to the 1950s, the tradition of addiction research¹ in the Czech Republic provides a solid foundation for the further development and cultivation of the knowledge and skills needed to understand, prevent, and deal with health and social issues related to the use of psychoactive substances and other types of addictive behaviour.² Since the 1990s, marked by the advent of new types of services and organisations, greater demand has been placed on the skills needed to manage addiction treatment services. At the same time, against the background of the changing political and social climate, we have begun to realise our role as active players and stakeholders in the process of drug policy making on the local, regional, national, and international levels. The study of addictology at both the bachelor's and master's degree levels provides students with essential knowledge,

1/ The term "addictology" was later established to refer to a broader interpretation of the definition of addiction science, as embraced, for example, by the *Adiktologie* journal throughout its 15-year history. In narrower terms, addictology refers to a study programme and a non-medical health discipline. Both of these notions (i.e. a field of study conceived in broader terms and an academic programme) are complementary rather than contradictory. In this respect, for example, the discussion about "medical addictology" as a term to be used for a medical specialisation is far from surprising but is an integral part of the overall process of the formation and integration of the field.

2/ For more details see also the policy document outlining the strategy for addiction science and research (Miovský, 2014) which provides a thorough explanation of the vision of the field in terms of its projections into the definition of the subject and the scope of research and development in addictology.

Vážení čtenáři,

studijní obor adiktologie se na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze (1. LF UK v Praze) vyučuje na bakalářském stupni od roku 2005, na magisterském stupni od roku 2008. V současné době mají oba typy studia denní i kombinovanou formu. V roce 2012 získal doktorský studijní program adiktologie (specializace ve zdravotnictví) akreditaci pro denní i kombinovanou formu (současně ji získal také v anglickém jazyce a umožňuje studium zahraničním studentům), ve školním roce 2012/2013 zahájili postgraduální studium první studenti. Nyní, třetí školní rok od spuštění, program studuje 13 studentů, kteří jsou vedeni pěti školiteli.

V České republice má tradice výzkumu závislostí¹ solidní základy v dobré klinické praxi, na kterých můžeme od 50. let minulého století stavět a dále kultivovat znalosti a dovednosti umožňující chápání, prevenci a léčbu zdravotních a sociálních problémů spojených s užíváním psychoaktivních látek a s výskytem dalších závislostních typů chování². Od počátku 90. let se s příchodem nových typů služeb a organizací začaly zvyšovat nároky na dovednosti řízení adiktologických služeb. Ve stejné době, se změnou politického a společenského klimatu, jsme si začali uvědomovat, že jsme aktivními hráči a součástí procesu tvorby drogových politik na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni. Studium oboru adiktologie na bakalářské i magisterské úrovni zprostředkovává studentům klíčové znalosti, dovednosti a kompetence, které jsou nezbytné pro provádění dobré a na důkazech založené prevence a léčby závislostí a závislostního typu chování u klientů a pacientů. V magisterském studiu se studenti navíc učí základním dovednostem,

1/ Pro něj se postupně vžívá označení adiktologie jako širší výklad definice oboru závislostí v duchu např. pojetí 15 let existujícího časopisu *Adiktologie*. Užší pojetí pak naproti tomu definuje adiktologii jako studijní program a nelékařský zdravotnický obor. Obě tato pojetí (tedy jak širší rámec oboru, tak definice studijního programu) spolu nejsou v kontradikci a vzájemně se doplňují. V tomto smyslu tedy ani diskuse např. o tom, zda bude možné používat pro lékařskou specializaci termín lékařská adiktologie, není ničím překvapivým a je s celým procesem formování a integrace oboru homogenní.

2/ Viz také podrobněji návrh Konceptu vědy a výzkumu v oboru adiktologie (Miovský, 2014), kde je detailně vysvětleno možné pojetí oborové koncepce a jejího průmětu do definice předmětu a záběru vědecko-výzkumné činnosti na poli závislostí.

skills, and competences required for the effective evidence-based prevention and treatment of addiction and addictive behaviours in clients and patients. In the master's programme, in addition, students learn basic skills associated with the management of addictology-specific services that are necessary for effective decision making and the establishment and maintenance of good and viable drug policies.

Despite promising tendencies, addiction science and research have shown numerous shortcomings. The lack of evidence about the effectiveness of both preventive and treatment interventions has been an issue in the long term. It is often not clear whether financial resources are invested effectively and whether the investment pays back in the reduction of treatment and other social costs. We cannot always provide the answer as to whether a certain political or strategic decision is more effective and beneficial for individuals and society than another. The doctoral (Ph.D.) study programme in addictology that has been established at the 1st Faculty of Medicine seeks to address this deficit and the ever-increasing need for the development of addictological research. The main goal of the Ph.D. study programme in addictology is to prepare students to become independent investigators in both academic and non academic research environments. Based on the paradigm of addictology as a transdisciplinary field, the Ph.D. programme places great demands on students in this respect. The core elements of the programme are methodological guidance and support for transdisciplinary addiction research, with the emphasis on the combination of quantitative and qualitative research methods from various disciplines and their integration into a common epistemological framework. During their studies, students will acquire the skills needed to independently design and implement research projects and publish and introduce their results into practice (Gabrhelík, 2012).

From 1 July 2013 to the end of 2014, the General University Hospital, in association with the 1st Faculty of Medicine, carried out a project entitled "Innovation of the Doctorate Study Program of Addictology at the General University Hospital in Prague and at the First Faculty of Medicine, Charles University in Prague with Recent Perspectives in Biomedicine", Reg. No. CZ.2.17/3.1.00/36064, the implementation of which was made possible by the financial support received under the Prague Adaptability Operational Programme (6th Call), co-funded by the European Social Fund. The key objective of the project was to upgrade the Ph.D. academic programme in addictology provided by the General University Hospital and the 1st Faculty of Medicine with a stronger biomedical component. The project featured the establishment and development of cooperation in the sphere of research and development with foreign institutions by means of internships and fellowships for students and health scholars (intended to share good practices), in

kteřé jsou spojeny s kvalitním managementem adiktologických služeb a jsou nezbytné pro zavádění a realizaci dobrých drogových strategií a rozhodnutí.

Dlouhodobý deficit jsme pozorovali (a přes zlepšující se trend stále pozorujeme) u adiktologické vědy a výzkumu. Dlouhodobě se potýkáme s nedostatkem podložených informací o efektivitě poskytovaných intervencí v prevenci i léčbě. Mnohdy nevíme, zda jsou finanční prostředky investovány správně a zda se investice vrací v podobě úspor v léčbě a dalších společenských nákladech. Neumíme vždy odpovědět, zda zvolená politická a strategická rozhodnutí jsou efektivnější a lepší pro jednotlivce či společnost, než opatření jiná. Doktorský (Ph.D.) studijní program oboru adiktologie, který vznikl na 1. LF UK v Praze, reaguje na tento deficit a na stále rostoucí potřebu rozvoje adiktologického výzkumu. „Hlavním cílem Ph.D. studijního programu adiktologie je připravit studenty na to, aby se stali nezávislými výzkumníky v akademickém i v neakademickém prostředí. Ph.D. studijní program vychází z paradigmatu, že adiktologie je transdisciplinárním oborem a nároky na studenty jsou v tomto ohledu veliké. Ústředními body programu jsou metodické vedení a podpora pro transdisciplinární adiktologický výzkum s důrazem na kombinaci kvantitativních a kvalitativních výzkumných metod z různých oborů a jejich integrace do společného epistemologického rámce. Studenti si během studia osvojí dovednosti samostatně navrhovat, realizovat studie, publikovat“ výsledky vlastní práce a zavádět je do praxe (Gabrhelík, 2012, para 3).

Od 1. července 2013 do konce roku 2014 realizovala Všeobecná fakultní nemocnice v Praze s partnerem 1. LF UK v Praze projekt „Inovace doktorského studijního programu adiktologie ve VFN v Praze a na 1. LF UK v Praze o aktuální perspektivy v biomedicíně“, reg. číslo CZ.2.17/3.1.00/36064, na jehož realizaci získala finanční prostředky v rámci 6. výzvy Operačního programu Praha – Adaptabilita, spolufinancovaného Evropským sociálním fondem. Klíčovým cílem projektu bylo inovovat Ph.D. studijní program adiktologie ve VFN a na 1. LF UK o do té doby velmi slabě zastoupenou biomedicínskou komponentu. Ústředními tématy projektu byly rozvoj spolupráce se zahraničními institucemi v oblasti výzkumu a vývoje skrze stáže a praktickou výuku studentů, akademických pracovníků ve zdravotnictví (sdílení příkladů dobré praxe prostřednictvím stáží), hostování zahraničních akademických pracovníků v ČR, dále zapojením odborníků z klinické praxe do inovovaného studijního programu (byly vytvořeny sylaby dvou předmětů s biomedicínskou specializací v oboru adiktologie) a následně dvousemestrální výuky biomedicíny u studentů Ph.D. studia. Současně byly realizovány specifické aktivity ke zvýšení konkurenceschopnosti studentů v publikování výstupů jejich práce v domácích i mezinárodních odborných časopisech. Cílovou skupinou projek-

cluding the opening of positions for visiting scholars in the Czech Republic, and the involvement of clinicians in the redesigned curriculum (syllabuses for two courses with a biomedical specialisation in addictology were developed), which led to the introduction of a two-semester scheme of instruction in biomedicine for Ph.D. students. Additionally, specific activities were pursued in order to enhance students' competitiveness in relation to the publication of the outcomes of their research efforts in both domestic and international professional journals. The target group of the project comprised Ph.D. addictology students and health academics.

This themed issue of *Adiktologie* is dedicated to the works of doctoral students enrolled in both the full-time and part-time variants of the study programme. The texts, which are products of the doctoral students' collaboration with their tutors and other addiction professionals, include both original research reports and review articles. The issue is bilingual: the articles are printed in their original language and in English translation. One issue of the journal could hardly provide enough space to capture the whole range of research efforts pursued as part of doctoral addiction studies. The purpose is rather to present examples of works and approaches to some of the topics explored by Ph.D. students and their teachers. Some of the papers touch on a wide range of topics. These were selected to demonstrate the multifaceted nature of the field, which incorporates an element affiliated with social science (including history, social work, and psychology), the biomedical element (such as neuroscience-related topics), and an element pertaining to public health and drug policy making (i.e. issues involving the reflection and development of addictology and its components).

Prague, 5 November 2014

Roman Gabrhelík, Michal Miovský
Department of Addictology, 1st Faculty of Medicine,
Charles University in Prague
and General University Hospital in Prague

tu byli Ph.D. studenti oboru adiktologie a akademičtí pracovníci ve zdravotnictví.

Do rukou se vám dostává monotematické číslo věnované pracím doktorských studentů studujících v denní i kombinované formě, které vznikaly ve vzájemné spolupráci školitelů a dalších kolegů v oboru. Mezi texty najdete původní sdělení i přehledové články. Číslo je bilingvální, články jsou otištěny v původním jazyce i v anglickém překladu. Nejde samozřejmě v tomto smyslu o profilový přehled, na který by jediné číslo časopisu *Adiktologie* nestačilo. Jde spíše o ukázky prací a reflexi některých témat řešených v rámci Ph.D. studia jednotlivými studenty a jejich pedagogy. Jde také o ukázky několika prací, které zasahují velmi široké spektrum témat tak, aby na nich bylo možno ukázat bohatost a šíři pojetí oboru, který má jak složku blízkou společenským vědám (např. historii, sociálním vědám či psychologii), tak složku biomedicínskou (např. témata blízká neurovědám) nebo složku dotýkající se témat veřejného zdraví, koncepce a drogové politiky (tj. témata reflexe a vývoje oboru adiktologie a jeho dílčích částí).

V Praze 5. listopadu 2014

Roman Gabrhelík, Michal Miovský
Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta,
Univerzita Karlova v Praze
a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

EVROPSKÁ
UNIE

Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

REFERENCES / LITERATURA

- Gabrhelík, R. (2012). *Ph.D. in Addictology: GENERAL INFORMATION ABOUT PH.D.* IN ADDICTOLOGY, Academic Year 2012/2013. Version 12/2012, retrieved on September 2014 from: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/download/5677/PhD-adiktologie-study-program-information-2014-pdf>.
- Miovský, M. (2014). *Návrh Koncepce vědy a výzkumu v oboru Adiktologie [The Draft Strategy for Addiction Science and Research]*. A working version of

the text to be discussed within professional associations and among the broader community of addiction professionals. A document drafted and published as part of the NETAD project. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze (available from www.adiktologie.cz under the "Addictology Field" heading, subsection "Science in Addictology").